

Wystąpienie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 15 lutego 2005 r., do Prezesa Spółki Akcyjnej, w związku z uzyskaniem przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych informacji, że spółka ta, organizując na łamach miesięcznika „Uroda” w dniach od 20 listopada 2003 r. do 4 grudnia 2003 r. konkurs pt. „Worek Św. Mikołaja”, przetwarzała dane osobowe uczestników konkursu nie spełniając żadnej z przesłanek przetwarzania danych osobowych. Generalny Inspektor zwrócił się do tej Spółki o podjęcie stosownych działań mających na celu respektowanie - podczas przeprowadzania organizowanych przez Spółkę konkursów - przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

Warszawa, dnia 15 lutego 2005 r.

GI-DS-430/774/04

**Pan
Prezes
Spółki Akcyjnej 1**

W związku z uzyskaniem przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych informacji, że Spółka Akcyjna 1, organizując na łamach miesięcznika „Uroda” w dniach od 20 listopada 2003 r. do 4 grudnia 2003 r. konkurs pt. „Worek Św. Mikołaja”, przetwarzała dane osobowe uczestników konkursu nie spełniając żadnej z przesłanek przetwarzania danych, zwracam się o podjęcie stosownych działań mających na celu respektowanie przez ww. Spółkę przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn.: Dz. U. 2002 r. Nr 101 poz. 926 ze zm.), podczas przeprowadzania organizowanych przez Spółkę konkursów.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych powziął informację, że Spółka Akcyjna 1, zwana dalej Spółką, organizując na łamach miesięcznika „Uroda” w dniach od dnia 20 listopada 2003 r. do dnia 4 grudnia 2003 r. konkurs pt. Worek Św. Mikołaja”, przetwarzała dane osobowe nie spełniając żadnej z przesłanek przetwarzania danych.

W toku przeprowadzonego w przedmiotowej sprawie postępowania wyjaśniającego ustalono, iż Spółka zorganizowała na łamach miesięcznika „Uroda” konkurs pt. „Worek Św. Mikołaja”. W miesięczniku tym Spółka zamieściła ogłoszenie: „Aby dostać od nas prezent, zadzwoń (..) lub wyślij SMS (...) Wygrywa co dziesiąty SMS i co dziesiąty telefon, do wyczerpania puli nagród.”. Jak wynika z wyjaśnień Spółki, zgodnie z regulaminem

konkursu, uczestnictwo w konkursie było „równoznaczne z wyrażeniem zgody na przetwarzanie danych osobowych uczestnika w celach związanych z organizacją, przeprowadzeniem i rozstrzygnięciem konkursu oraz w celach marketingowych przez Organizatora”. Regulamin konkursu był dostępny w siedzibie Spółki, jednakże informacja ta nie została zawarta w miesięczniku „Uroda”. Spółka wskazała również, iż w ww. regulaminie zostały zamieszczone szczegółowe zasady przetwarzania danych pozyskanych w ramach realizacji konkursu, pełna nazwa i adres siedziby Spółki oraz cel przetwarzania danych, a zatem, w ocenie Spółki został dopełniony obowiązek informacyjny, o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych.

Mając powyższe na uwadze, uprzejmie informuję, że stosownie do art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), przetwarzanie danych jest dopuszczalne, gdy osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych. Zgoda osoby, której dane dotyczą, jest to oświadczenie woli, którego treścią jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych tego, kto składa oświadczenie; zgoda nie może być domniemana z oświadczenia woli o innej treści (art. 7 pkt 5 ustawy). Jak wynika z przepisu art. 24 ust. 1 ustawy, w przypadku zbierania danych osobowych od osoby, której one dotyczą, administrator danych jest obowiązany poinformować tę osobę o: 1) adresie swojej siedziby i pełnej nazwie, 2) celu zbierania danych, a w szczególności o znanych mu w czasie udzielania informacji lub przewidywanych odbiorcach lub kategoriach odbiorców danych, 3) prawie dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania, 4) dobrowolności albo obowiązku podania danych, a jeżeli taki obowiązek istnieje, o jego podstawie prawnej.

W świetle przedstawionego stanu prawnego i faktycznego nie można zatem uznać, iż podstawą przetwarzania danych była wskazywana przez Spółkę zgoda, gdyż uczestnicy konkursu, zgłaszając w nim swój udział, nie wiedzieli, że jednocześnie wyrażają zgodę na przetwarzanie danych osobowych. Informacja taka była wprawdzie zawarta w regulaminie konkursu, jednakże regulamin ten nie był zamieszczony w miesięczniku, w którym ogłoszono konkurs, nie było tam nawet informacji, że taki regulamin istnieje i w jaki sposób można się z nim zapoznać. Natomiast w myśl art. 7 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych, zgoda na przetwarzanie danych osobowych nie może być domniemana lub dorozumiana z oświadczenia woli o innej treści. Z powołanego przepisu wynika, że zgoda na przetwarzanie danych osobowych powinna być wyraźna i jednoznaczna. Tak więc, zgoda dorozumiana, wynikająca z faktu zgłoszenia

uczestnictwa w konkursie, co niewątpliwie miało miejsce w przedmiotowej sprawie, jest prawnie nieskuteczna jako przesłanka legalizująca przetwarzanie danych. Powyższe stanowisko potwierdził również Naczelny Sąd Administracyjny, który w orzeczeniu z dnia 11 kwietnia 2003 r. (sygn. akt II SA 3942/02) orzekł, iż zgoda „nie może mieć charakteru abstrakcyjnego, lecz winna odnosić się do skonkretyzowanego stanu faktycznego, obejmując tylko określone dane oraz sprecyzowany sposób i cel ich przetwarzania. (...) Nie wystarczy tutaj odpowiedni punkt regulaminu (nieznanego w momencie zawarcia umowy)”.

Ponadto, warunkiem legalności przetwarzania danych jest również obowiązek udzielenia przez administratora danych osobie, której dane dotyczą informacji określonych w art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Dodać należy, iż administrator danych jest zobowiązany udzielić informacji wskazanych w powołanym przepisie, jeszcze przed wyrażeniem zgody na powyższe przez osobę, której dane dotyczą, bowiem wyrażający zgodę powinien mieć pełną świadomość, czego ww. zgoda dotyczy. Zatem osoby, które wyraziłyby chęć uczestnictwa w konkursie powinny być poinformowane najpóźniej w momencie ogłoszenia konkursu jakie będą cele i zasady przetwarzania ich danych, jak również powinny zostać pouczone o prawie dostępu do treści ich danych oraz o prawie poprawiania przedmiotowych danych, a także o dobrowolności albo obowiązku ich podania. Z wyjaśnień Spółki, jak również z treści załączonego do nich regulaminu konkursu, wynika natomiast, iż potencjalni uczestnicy konkursu nie mieli możliwości zapoznania się z jego zasadami, w tym z zasadami przetwarzania ich danych osobowych przed przystąpieniem do konkursu, a zatem przed rozpoczęciem przetwarzania danych, bowiem regulamin nie był dołączony do ogłoszenia o konkursie.

Wskazać ponadto należy, iż zapis znajdujący się w regulaminie, dotyczący przetwarzania danych osobowych przez Spółkę o treści: „Uczestnictwo w Konkursie jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na przetwarzanie danych osobowych uczestnika w celach związanych z organizacją, przeprowadzeniem i rozstrzygnięciem Konkursu oraz w celach marketingowych przez Organizatora” nie zawierał wszystkich informacji wskazanych w art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Regulamin, na który powołuje się Spółka, nie zawierał w szczególności pouczenia o prawie dostępu do treści danych uczestników konkursu oraz o prawie poprawiania przedmiotowych danych, a także o dobrowolności albo obowiązku ich podania. Zbędny jest natomiast zapis dotyczący wyrażenia zgody na przetwarzanie danych w celach marketingu produktów

własnych Spółki. Podkreślenia bowiem wymaga, że przesłanki legalności przetwarzania danych należy traktować rozłącznie, tzn. w przypadku zaistnienia jednej z nich, zbędne jest wykazywanie posiadania pozostałych. Stosownie zaś do art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych, przetwarzanie danych jest dopuszczalne, gdy jest niezbędne do wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów administratorów danych, o których mowa w art. 3 ust. 2, lub osób trzecich, którym są przekazywane te dane – a przetwarzanie danych nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy). Natomiast zgodnie z art. 23 ust. 4 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych, za prawnie usprawiedliwiony cel, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, uważa się w szczególności marketing bezpośredni własnych produktów lub usług administratora danych. Zatem w przypadku przetwarzania danych uczestników konkursu w celach marketingowych Spółki, zbędna jest ich zgoda na powyższe, bowiem znajduje tu już zastosowanie przesłanka przetwarzania danych określona w art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych.

W konsekwencji, nie można uznać w przedmiotowej sprawie, iż Spółka przetwarzając dane osobowe uczestników konkursu ogłoszonego w miesięczniku „Uroda” spełniała którąkolwiek z przesłanek przetwarzania danych, w szczególności przesłankę określoną w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy. Ponadto, wskazać należy, iż Spółka nie wypełniła w sposób prawidłowy określonego w art. 24 ust. 1 ustawy, obowiązku informacyjnego nałożonego na administratora danych.

W związku z powyższym, zwracam się do Pana Prezesa z prośbą o podjęcie środków mających na celu właściwe stosowanie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych podczas przeprowadzania konkursów organizowanych przez Spółkę i poinformowanie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych o podjętych w ww. zakresie czynnościach.